

Nr. 43.

A° FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Indít Bétsből, Keddén November 25-ik napján
1806-ik évfolyamban.

B é t s.

A° Josephina Medico-Chirurgica Akademiánál a
specialis Pathologiában, Therápiában és Clinicum-
ban, az az, a° nyavalyoknak minémüsegekről, azok-
nak gyógyításokról, és a° betegeknek orvoslások-
ról való tudományokban meg üresült katedrát,
avagy tanító szeket orvos Doktor *Rehmann* úr-
ra, a° Fürstenbergi herczeg udvari orvosára, és
udvari Tanácsossára bizni méltóztatott Fels.
Urunk.

U r

A Pruszsiai Fels. Király' Manifestumának hátra lévő része.

„Azok az Armádiák lassan lassan meg kisebbedtek, Prussziának és frigyes Társainak határaihoz közelebb közelebb nyomúttak, és olly fekvésbe helyheztették magokat, mellytől egyedül Prussziának lehetett félni, Weszfaliában meg szaporodtak, a' honnan valósággal nem a' Cattarói tenger öbölbe vitt az út. — Többé semmi kétséget nem szenvedett, hogy *Napoleon* Prussia ellen hadat ne indítson, vagy hogy örökre alkalmatlanná ne igyekezze a' hadakozásra tenni, a' mennyiben egyik meg aláztatásról a' másakra, és olly politika meg alacsonyítása és tehetetlenségre akarta azt vinni, mellyben minden külső erősségeinek elvészések után, semmit egyebet nem lehetett volna annak mivelni, hanem a' mi az ő rettentő szomszédjának tettett volna. — Ahoz képest a' Király se vesztegett tovább, hanem öszve húzta armádiáit, és Generál *Knobelsdorf*ot végső akarajának ki nyilatkoztatásával Párisba küldötte. Még egyetlen egy intézet volt hátra, a' mi Eö Kir. Felségét bátorságba helyheztethette volna, tudniillik a' Frantzia hadi seregeknek a' Rénuson való vissza menetelek. Az igireteknek többé hely nem adódott, ámbár ekkor is adakozó volt azokban a' *St. Cloudi* Kabinet — Generál *Knobelsdorf*nak meg parantsoltatott, hogy azon intézettől el ne álljon. De nem voltak a' Királynak igasságos kivánságai ebbe bé foglaltatva egészlen, ezeknek amaz tsak előjáró postája; és jövendőbéli meg maradásának első

feltétele volt, mellyre akár jóváhagyás - akár tagadásképen való válasz adatódott, mindenképen ki világosodott abból a' Frantzia Császár Pruszszia eránt való indulatjának minémütsége."

„A' Királynak ezen igasságos kívánságára adatott válasz, tsupán baratságos igiretekből, és oly okokból állott mellyekenn mit lehetett építeni, a' hosszas tapasztalás elegendőképen meg mutatta. Nem tsak vissza nem hívattattak Német Országból a' Frantzia hadi seregek; sőt inkább világossan ki hirdettetett azoknak leendő öregbitetése, még pedig oly gúnyoló szókkal, mellyek a' nem, akarásnál szembe tűnőbbek voltak, tudniillik az az igiret tétetődött, hogy ha a' Király maga hadi készületeit félbe haggya, tehát a' Wesztfaliába marsirozott Fr. hadi nép is vissza fogna onnan hivattatni. De még e' sem volt elegendő, hanem világossan megmondattott a' Király ministerének, hogy *Hamburg, Bréma és Lübeck* városoknak az északi Conföderatióhoz való állások meg nem engedtetik, sőt inkább magának hagyta azt a' jüst Frantzia Ország, hogy azokat maga általma alá vehesse; nem másképen, mint midőn a' másik Conföderatio kerületében Frauczia Ország másoknak városokat ajándékozott, törvényeket hozott, a' nélkül, hogy valamely Hatalmasságnak abba elegyedni szabad lett volna, tehát a' Királynak sem lehetett rossz nevének venni, ha ő a' maga Monarkhijának szívében semmi idegen bé folyást nem engedett."

„Ennél is jobban meg szomorította egymás tárgy a' Királyt, tudniillik egy előbbi igiretekkel és tiszteletadásokkal tellyes levelet küldött a' Császár ő hozzája, mellyeket ha a' valósággal meg

nem egyeznek, semmiknek se lehet tartani, de a' mellyek még akkor is kötelezik az uralkodókat, midőn már a' háborúnak küszöbén állanak. Ké-
vés napokkal azután, olly szempillantásban, mely-
ben még hüvelyéből ki nem vonatott a' fegyver,
a' mellyben a' Császár ministerjei a' Király minis-
terjeit a' Fejedelem békességes feltételével esküvé-
sekkel biztatták, a' *Publiciste* nevezetű Párisi Zsur-
nálnak 16-ik *Septemberei* darabjában, a' Király és
Prussia ellen egy motskos, nem a' mi századunkhoz,
hanem a' revolutió idő szakaszához illendő, a' nem-
zetet meg alacsonyító, és más időkben világos had
indítás gyanánt tartatott motskolódás adatódott ki.
A' Király ugyan az illyetén haragra ingerlő irásokat
meg útallya; de ha az illy méltatlan motskolodá-
sok arra valók, hogy azokból a' dolognak mivoltát
ki lehet látni; azokat tsupan tsak meg útálni a'
józan okossággal ellenkezne. — Egyéb eránt az
utolsó kételkedésnek is vége lőn. — Frantzia
Országának belső osztályaiból sok hadi nép marst-
rozott a' Rénus felé, a' Prussziának meg támadta-
tására intézett szándék mind jobban jobban ki vi-
lágosodott — a' betses időt el vessteni káros lett
vólna. Arra való nézve Gen. *Knobelsdorf* által egy
írást adatotta a' Király a' Fr. Kormányseknék, mely-
be azok a' feltételek vóltak bé foglalva, a' melyek-
nél fogva néki egyességre lehetett vála lépni. Ezek
a' feltételek következők vóltak: 1) Hogy min-
den haladék nélkül költözzenek ki Német Ország-
ból a' Francia hadi seregek — 2) Hogy az északi
Confoederatio azokat a' nagyobb és kissőbb Német
tartományokat, mellyek a' Rénusi Confoederatio
fundamentomos aktaiban nem emlittetnek, magá-

ban foglalhassa. 3) Hogy minden kérdésben lévő tárgyaknak közelebb leendő meg határozások végett, minden halogatás nélkül a' két résznek miniszterjei alkuba botsátkozzának, és hogy ennek az alkunak, a' már fent nevezett *Werdeni*, *Esseni*, és *Elteni* Apáturságoknak való vissza adattattások, és *Wézel* városának Frantzia Országtól leendő elválasztatása tetődjék fundamentomúl."

„Ezek a' feltételek magok igasságos vóltok mellett magok is szóllanak. Elegendő tanubizonyosságai annak, melly igen mérsékellye most is a' maga kívánságait a' Király, és mennyire igyekezett legyen a' békességet tovább is meg tartani, ha Francia Ország is úgy akarta volna. A' Királytól a' békességre vagy háborúra nézve meg határozott végső idő el múlt, semmi arra való választ nem vett a' St. Claudi Kabinetumtól, vagy inkább a' körülötte tétetett hadi készületek arra minden napifeleletek vóltak, következésképen a' maga koronájának ditsősségét és bátorságát egyedül a' fegyverre bízhattya, mellyhez mivel a' maga alatta valóinak könnyhallatásaikkal szereztetett hirt soha sem kívánta, szivének fajdalmával de mivel ügyének igasságához bizakodik, tsendes meg nyugovással nyúl. Egészlen addig az utolsó határig halasztotta a' maga engedőségét a' Király, a' mellyen túl menni a' betsület nem engedte, mindent, a' mi az ő maga személyét érdeklette, el mellőzött, semmit sem ügyelt az ostoba embereknek iteltételekre és rágalmaszásokra, szüntelen abban a' bizodalomba léven, hogy a' maga alattvalóit, minden meg háborítások nélkül arra az előbb vagy később el mulhatatlanul meg esen-

dő időpontjára vezetheti, a' melyben az igazság-
talan fel emelkedésnek határ fog tétetődni, és a'
mellyben a' vakmerő, és semmi határt nem szenvedő
ditsőség kívánása végtére magától is el eny-
szik.,,

„Nem azért nyúl a' fegyverhez Eő Felsége,
hogy magáért bosszút álljon, hogy birodalmát
öregbitse, vagy hogy azon nemzetet, melyet igen
betsül, a' maga természetes és igazságos határai
közt nyughatatlankodhassa; hanem hogy a' maga
Monarkiját az annak készített szerentsétlenség-
től megóhalmazza, hogy a' Fridrik népének más-
tól való nem függését, 's híret nevét meg tartsa;
és hogy a' szerentsétlen Német Országot azon járón
aló, melly alatt néhány időtől fogva nyug, fel
szabadítsa; végtére, hogy betsületes és állandó be-
kességet szerezhessen. Az a' nap, mellyenn ezeket
elérheti, a' legcszebb győzedelmé lesz a' Király-
nak. — A' majdan el kezdődő háborúnak történetei
a' leg böltsebb valóság kezeiben vannak. Az elő-
re való kérkedéseket másoknak engedi a' Király, v
lamint a' kész akartva való sértegetésekből és ment-
hetetlen motskolodásokból származott gyönyörüsé-
get is másoknak engedte, de egy oly hadi népet
vezérel a' ditsőséges tsatázásra, melly a' betsültre
érdemes, egy oly nemzetet uralkodik, mellyben
méltán kevélykedhetik, és ha kész azért a' maga
vérét ki ontani, azt is tudja bizonyossan, mit vár-
hat annak erejétől, és maga éránt való szeretetétől.
Azok a' Fejedelmek is, a' kik a' Német Nemzet-
nek valóságos diszei, a' kik az ő háladatosságáról
's egyenes szívűségéről meg vannak győződve, a'
kiknek az általa szerzettetendő győzedelméről való ké-

telkedésre semmi okok nints, a' Király zászlójával magok zászlójukat öszve kaptoltak. Egy olly uralkodó Fejedelem, a' ki e' világi fő királyi székeknek egyikét maga virtusaival ditsőségessé teszi, a' maga ügyének igazságos voltáról belsőképen meg van győződve, az ő fegyverét minden népek 's mindenütt hívják és áldják, és még akkor is, midőn a' félelem miatt nékiek meg némúlai kellene, esedeznek azoknak szerentséjéért. — Ennyi sok okokra nézve, és ennyi erővel 's tehetséggel lévén fél ruháztatva szabad lészen Prüssziának a' maga fő tzéljához való eljutását mindenkor reményleni. *Költ az Erfurti fő hadi szálláson, October 7-ik napján 1306-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

A' közelébb múlt pona napon költ Magy. Kurir darabjának 670-ik lapján azt jegyzettük meg a' külföldi újságok után, hogy a' Hesszen-Kasszeli Vál. Fejedelem is a' Rénusi Confoederatio mellé állott volna. A' hozzánk későbbben jött tudósításokból ellenkezőt olvasunk, azt tudniillik, hogy Eő Vál. Fejedelmi Herczagsége maga Daniába, nevezetessen Koppenhágába ment volna, hogy minden hadi népe fegyveréből kivetkeztetett, hogy Kasszel városának és a' Kasszeli tartományoknak Frantzia Generalis Lagrange tétetődött volna Gubernátor-torjává, hogy minden Hassziai fövedelmek a' Fr. Armádia számára foglaltattak el, hogy az előbbi tisztviselők hivataljokban ugyan továbbra is meg hagyattatnak, de hogy mind a' polgári, mind a' törvényes dolgok a' Frantzia Császár nevében fognak canekutánna folytatattatni. Hasonló szomorú sorsra

jutott a' Hesszen. Kasszeli örökös herczeghez tartozó Hánaui Grófság, és annak anyavárosa *Hanau*, a' hol a' Fejedelmi tzimerek mind le szedettettek, minden ott találtatott fegyverek Moguntziába vitettek, és azon városnak, t. i. Hanaunak erősségei és vára a' Fr. Császár parantsolatjára földig lerontatnak, mellynek széllyel való hányásában napenként 4000 ember foglalatoskodik.

Hasonló sorsra jutottak {a' Berlini Kir. udvarnak Thüringiában lévő örökségei, a' mellyek ennelötte a' Moguntzai Vál. Fejedelemséghez, hat esztendőttől fogva pedig a' Prussziai Monarkiahoz tartoztak. Az Erfurti 's; Eichsfeldi herczegségekben, a' Hohenstejni Grófságban, és minden Saxóniai Kerületeiben, az Albis és Rénus közt fekvő Prusszia tartományokban, egy hirdetmény tétetett a' Frantzia Császár nevében közönségessé, mellynél fogva a' Prusszus tzimerek mindenütt le szedettettek, minden kasszák le petsételtettek, és minden közönséges jövedelmek a' Fr. Armádia kasszájába vitettetni parantsoltattak. Így bántak a' Fuldai és Brunsvigiai herczegségekkel, is a' mellyekről akként nyilatkoztatta ki magát a' Fr. Császár, hogy mivel azoknak uralkodó Fejedelmei, úgymint az Orániai hertzeg a' Prussziai Királysógora, és a' Brunsvigiai uralkodó herczeg voltak a' jelenvaló háborúnak leg főbb okai, 's ő nékiek köszönheti a' Pr. Monarkia a' maga veszedelmét, tehát meg nem engedheti, hogy nevezett örökségeikbe vissza tétődjenek. —

Néhány közönséges' ujság levelekben illy jegyzést olvasunk a' 14dik *Octoberi* Jénai szerentsétlen ütközetről. A' hét esztendeig tartott háborúban II

Fridrik Pr. Király Kollin, Hockirchen és Kunersdorf mellett ugyan meg verettetett, de még sem győztetett meg egészen. A' Jénai ütközetben mindent kockára vetettek, 's mindent el is vesztek. A' Német Fejedelmeknek, Theologusoknak és népeknek egymással való villongásaik miatt hajdani póltzáról le vettetett — Melly szörnyű lett légyen a' Jénai ütközet, abból ki tetszik, hogy a' Generál *Laris* szék és 2000 emberből állott gyalog regimentjéből 200 embernél több nem maradt; a' Feldmarsal *Möllendorf* hasonlóképpen gyalog és 1800 főből állott seregéből 3 tisztnél, 66. köz embernél több onnan életben el nem mehetett, a' többit a' Fr. Artillériának sebes tüze, és az annak rendjei közé bé vágott Fr. lovas vadászok és huszárok el törülték.

A' mint már ennelötte meg is jegyeztük, *Potsdamban* két napnál tovább nem mulatott *Napoleon Császár*. Azon rövid idő alatt, néhai *II. Fridrik* együgyü, és semmi külső fenyeséget nem mutató temetség helyét meg látogatni nagy szerentséjének tartotta. Ott találta ennek a' nagy Királynak kardját, portopóját, az az, a' kard markolattyán függő fekete selyemmel elegyes ezüst bojtját, a' fekete sas tzierét, és azon zászlókat, mellyeket testörző seregei a' hét esztendei háborúban hordoztak. Ezeknek a' győzedelmi jeleknek annyira meg örült a' *Frantzia Császár*, hogy azokat 20 milliommál-fel-lyebb betsülte. — Azon rövid idő alatt a' *Spandau* várat is meg tekintette, meg vizsgálta, és *Chasseloup* osztályos Generálisnak, és a' Fr. Armádiánál lévő *Indzsinörök* Commendánsának meg parantsolta, hogy azon erősséget jó állapotba hely-

heztesse, újabb bástyákkal és sántzokkal öregbítse. Ez a vár mind fekvesére, mind erősségeire nézve csak nem első helyet érdemel a Prussziai erősségek közt, mellyhez néhai II. Fridrik Királynak számos ellenségei a hét esztendei háborúban közelíteni nem bátorkodtak, és ha kedvek volt volna is arra, mivel a Spree és Havel folyóvizeknek öszvefolyások mellett épült, és azoktól körül is van vettetve, ahhoz sok ember veszteség nélkül nem közelithettek volna. A hét esztendei háborúban azon alkalmatossággal, hogy az Orosz hadi seregek, mint ellenség Berlin városához közelitettek, és abba bé is mentek, minden Kir. Archivumok, pénz, és betses jószágok a Spandau, Magdeburgi és Stettini erősségekbe küldettek, és azokba meg is maradtak. Hogy most minden ostromlás, és minden ágyúlövés nélkül a Spandau vár a Frantziáknak által adattatott, annak következő okai voltak:

- 1) Mivel sem katona őrizet, sem fegyver, sem artilléria, sem magazinumok, sem egyéb védelmezésre szükséges dolgok abban nem voltak. —
- 2) Mivel a Jénai tsata szerentsétlen ki menetelének híre oda egyszersmind ment a Frantziákkal. —
- 3) Mivel ingyen nem is álmódott arról a Berlini hadi Tanáts, hogy a Prussziai armadia a Frantziákon győzödelmet ne vegyen, és hogy nyolczad nap alatt oda bé furhassa magát az ellenség.

Napoleon Császárnak Berlinbe lett bé menetele után, a Fényes Portának ott lévő követje, a Városi Magistratus, az oda való Frantzia Ekklesiának választott deputatusai, és több ott maradt fő rendű személyek Eö Csász. Felsőségnek tiszteletére mentek. A Török Kövstre azt bizta, hogy

írja meg *Selim* Császárnak mind azokat, a' mik Octob. 14-ik napjától fogva a' Prussziai Kir. ár-
mádián és Monárkián történtek, és hogy az Oro-
szoknak Móldvába való b'é ütésektől semmit sem
felhet. — A' Berliini Reformatus Francia lakosok-
nak (a' kik a' XIV. Lajos Francia Király uralko-
dása alati, 1685-ik esztendőben házajokból szá-
m-
kivetésbe küldetett Hugonottoknak valóságos ma-
radékai) óltalmát és privilegiumaiknak meg tar-
tatását írta. — A' városi Tanátszhoz így szóllott:
Uraim! Tartson Kigyelmetek jó rendet, és arra vi-
gyázzanak, hogy senkinek bé ne veretessék az ab-
lakja; az én batyám a' Prussziai Király nagyon
hibazott abban, hogy herczeg *Lajos Ferdinandot*
(azt a' ki a' Saalfeldi tsatában Octob. 10-
kén el-
esett) meg nem büntette azért, hogy egyik minis-
terjének ablakait bé verte. — Octob. 27-ik én *Zastrow*
Prusszus General Majorot is maga eleibe botsátot-
ta, a' ki a' Fels. Prussziai Királytól egy tulajdon
kezével írt levelet vitt a' Császárnak. — Ellenben
Marquis Lucchesinait, mint a' kit a' jelenvaló há-
ború egy fő okának tart, látni tellyességgel nem
kivánta.

Herczeg *Hatzfeldnek*, annak t. i. a' ki October
19-ikén egy gyökeres hirdetményt adott ki Berli-
ben, azon levelet, mellyben *Hohenlohe* hertzeget a'
Fr. ár-
mádiának számáról és fekvéséről tudósítot-
ta, a' Frantziák el fogván, a' Császár-kezébe ad-
tak, a' ki a' nevezett hertzeget azonnal el fogat-
ván bé záratta, és a' hadi ítélő szék eleibe állittat-
ni kivánta; de Felesége Gróf *Schulenburg* Prusszus
minister leánya *Napoleon* Császár lábaihoz borúl-
ván, férjének botsánatot kért, és nyert is. *Napoleon*

a' herczagnét kezeinél fogva fel emelvén, ferje levelét kezébe adta így szólván: Magára tamasztom a' Herczegnére, mondja meg, nem lett volna e' ezért a' férje érdemes a' halálra?

A' Francziáknak 23-ik és 24-ik hadi tadosítá sok ezeket foglallyák magokban: *Stettin* városa 160 ágyúval, sok magazinummal, 6000 főből álló Fr. őriző katonákkal, és a' Királyi kintsnek egy részével kezünkbe esett. Azon 150000 főből álló Pr. Armádiából, melly alsó Saxoniában a' tsata piatzra kiállott igen kevés maradott hátra, és vagy meg holt, vagy el fogadtatott, vagy egy része az *Albis* és *Odera* folyó vizek közt lappang. A' hadi fogságba esteknek száma 100,000-nél többre megyen. A' Szilésiai várakba se katona őrizet, se ártilléria, se eleség nintsen. Tsak eddig is 160 Pr. zászlót nyertünk, ezek közt van az a' zászló is, mellyet a' Pr. Királyné tulajdon kezével himzett. A' *Gens d'Armes* nevezetű igen szép és válogatott emberekből álló regement a' háború kezdete előtt Berlinből ki marsirozván, néhányak közzülök az ott volt Fr. Követpalotája kö falához köszörülték a' kardjokat. Ez a' szép regement a' Jénai ütközet után fogságra esvén a' Spandaui várba küldetett, mellyt az azt késérő Fr. Tiszt Berlinben azon uttzán vezettetett keresztül, a' mellyen a' Francia Követ lakott, és annak palotája előtt egy néhány szempillantatig meg is állittatott. – A' *Potsdám* és *Stettin* lakosoknak, a' kik magokat nem védelmezték, a' reájok vetett hadi adót a' Francia Császár el engedte.

A' Kilenczedik Novemberi Berliaben költ Fr.

hadi tudósításnak rövid foglalata ezekből áll: A' *Magdeburgi* erőss vár, az abba zárt 20,000 fegyveres emberrel együtt magát *Marchal Ney*nek feladta; *Gener. Blücher*, a' ki a' *Lübecki* erősségbe vette önnön magát, 15,000 emberrel capitulált, minekutánna a' katonaság közzül 700 ember a' *Franciák* kal való viaskodásban, vagy el hullott vagy fogságra esett volna *Herczeg Ponte Corvo* (*Marchal Bernadotte*) *Lübeckbe* bé marsirozott az hol sok *Anglus*, *Orosz* és *Swékus* hajókat nyertek a' gyözedelmesek.

* * *

Mui napon érkezett Tudósítások.

Hamburgból, Novemb. 11-ik napján. A' szerentsétlen *Brunsvigiai* herczeg tegnap *Altonában* meg holt. Ezen folyó hónap 6-ik napja *Lübeck* városára nevezve igen rettentő vólt, a' *Frantiák* nagy erővel bé rohanván a' városba, a' benn vólt *Prusszus* katonákkal üstökbekaptak, minden útzakon hadakoztak, mindenütt halommal fekütt az el hullott és sebbe esett ember, magán a' fő útzánn 500-at lehetett számlálni. A' templomokban 2000 sebeséknél több fekszik. Sok házak fel prédáltattak. — Végtére kénytelen vólt *Blücher* *Generális* gyalogbatallion gyalogsággal, és 54 eskadron lovassággal magát a' *Frantiáknak* feladni. Azok az 1200 főből álló *Svétziai* katonák is, a' kik az ellenkező szelek miatt a' *Travemundi* kikötőhelyből ki nem evezhettek, a' gyözedelmes *Frantiáknak* kezekbe estek. — *Marsal Davoust*, a' mint *Drezdából* *Nov. 5-ikén* írják, a' vezérlése alatt lévő *Fr. armádiával* már *Eosen* és *Gnesen* *Lengyel*

Országi városokat meg haladta, 's egyenesen Warschau ellen marsirozik.

Nagy Britannia.

A' Londoni Officialis újság leveleknek 24 dik Octob. darabjában azok az okok közöltetnek a' Publicummal, a' mellyekre nézve a' Fr. Kormány-székkal való békességes alkudozás félbe szakasztott. A' többi közt ezek említetnek: a' Fr. Kormány-szék tette meg az első lépést, mellyre ő nagy Britanniai Felsége szíves hajlandóságot mutatott, és valameddig reménység lehetett a' békességnek szerentsés eszközöltetéséhez, addig a' békességes alkudozások félbe nem szakadtak. Az ő Kir. Felsége kívánságai igasságosak voltak, és nem birodalmának nagyobbítására, hanem inkább Kir. Koronájának ditsőségére, frigyes társai eránt való kötelességének bé telyesítésére; és Európának közjévéra tzeloztak.

A' Londoni antiministerialis újság levelek most is az ellen panaszolkodnak, a' mi ellen esztendővel ennek előtte panaszolkodtak vala. Akkor, úgymond, kötelesek lettek volna ministereink az Anglia javát munkálódó! Austriai Ház segítésére nézve, az ellenségfigyelmetességét más felé fordítani, és számos hadi népet vagy *Boulognébe*, vagy *Calaisba* ki szállittatni, 's azok által az ottlévő Fr. flottillát semmivé tétetetni. Most midön Prussia maga Armádiájával táborba szállott, és Napoleon Császár egész hadi erejével Németországban van, hasonló hibát ejtenek Ministereink, meg elégedvén avval, hogy *Boulognébe* és *Calaisba* egy néhány tá-

zes rákétát, az az tízes golyobisokat bé hányatnak, és egy pár nyomorúlt házat fel gyújtatnak. Ilyenképpen tsudálni nem lehetet, hogy Európa nem egyobbnek, hanem fősvény, nyereség kívánó és tulajdon hasznokat kereső kalmároknak tartják az Angliai nemzetet s. a. t.

A' Prussziai Armadián Jéna mellett October 14-ik napján történt nagy szerentsétlenségnek hire, azon hólnap 24-ik napját követett éjjel érkezett meg Londonba, melly mind oéhány Hollandiai tudositások, mind nevezetessen Lord *Morpethnes* a' külső dolgokra ügyelő Anglus ministerhez küldött levele által meg erőssített. Ez a' Lord, rendkívül való követ fővel akara a' Prussziai táborba a' Fels Királyhoz menni; de halván a' rettentő ágyuzásokat és a' Prussziai armadiának veszedelmét, nyakra főre vissza futott Berlinbe.

Magyar Ország.

Weszprém Vármegyéből Octob. 24-ik napján.

Hála Istennek! a' mezei gazda körülöttünk árpájától fogva boráig es krumplijáig mindenét a' leg szebb idővel bé takarithatta, és noha az árpa 's kukuritza olly kapós is, hogy 7 sőt 8 forinton is kél a' Weszprémi piatzon kilája; de még sem félünk az éhel halástól, ha a' jó Isten békességünket meg tartja. — Krumpli is igen szűken lett, de hiszen a' hol a' kapás is búza kenyérrel él, a'

krumplit csak luxusból termesztik, és szinte ugye lehetni a nélküi, mint a kaffé nélkül. Borunk ha nem így formán is mindenütt, de olly jó lett, hogy nem ritka az olly új bor, melly a tüznél ha forrallya az ember, lángot vet. Már régen nem volt több és jobb mint az idén a mező földön! csak az a kár, hogy ez a téjjel mézzel folyó Magyar Kanahán csak valami 5. 6. négyszeg mértfölddel kilyebb nem terjed, mert illy kitsiny lévén, nem tehet az egész Országban érezhető bővséget és óltsóságot.

Ellenben, ha a régi gazdák jövendöléseire halgatunk, igen kemény és hosszú telet varhátunk, még pedig, a mint ezek mondják abból, hogy rég az ideje, hogy a gözük olly nagy gondal és gazdag provisióval bé nem takarodtak mint az idén. de soha több és nagyobb rakás gözühordásokat nem láthatott az ember mint az idén, úgy hogy egy hód földön néhol meg lehet számlálni 10—12 gözű tolásokat is, mellyek közzül sok bé illene holmi apró falusi határoknak, és ezek tele vannak minden féle paréj, búza, mohar, kukuritza, árpa és egyéb magokkal.